

Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Οριακή η κατάσταση της Ειδικής Εκπαίδευσης στο Ρέθυμνο

Το δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για ίση μεταχείριση, ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση αλλά και για την ομαλή ένταξή τους στη κοινωνία είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο (άρθρο 16 παρ 4, άρθρο 21 παρ.6). Είναι, επίσης, αυτονόητη η δέσμευση της Πολιτείας να κατοχυρώνει και να αναβαθμίζει διαρκώς τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας. Όμως, η οριακή κατάσταση στα Ειδικά Σχολεία του Ρεθύμνου σε συνδυασμό με την υποστελέχωση του ΚΕΔΔΥ και την πρόσληψη μειωμένου αριθμού αναπληρωτών εκπαιδευτικών για παράλληλη στήριξη των μαθητών καταδεικνύουν την αδιαφορία του Υπουργείου Παιδείας για τους μαθητές αυτούς και τις ανάγκες της Ειδικής Εκπαίδευσης. Δυστυχώς οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αντιμετωπίζονται από την κυβέρνηση σαν κόστος από το οποίο θέλει να απαλλαγεί.

Στα ΕΕΕΕΚ (Ειδικά Εργαστήρια Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης) Ρεθύμνου φέτος φοιτούν 47 μαθητές με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες και αποκτούν σημαντικές γνώσεις και δεξιότητες χάρις στην ιδιαίτερη φροντίδα και το ζήλο του εκπαιδευτικού προσωπικού. Το μεγάλο πρόβλημα, όμως, των ΕΕΕΕΚ είναι το κτιριακό αφού συστεγάζεται στο ίδιο κτίριο με το Ειδικό Νηπιαγωγείο και το Ειδικό Δημοτικό. Οι εκπαιδευτικοί επιδιώκουν την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των κτιριακών υποδομών, με το χωρισμό αιθουσών και την αναδιάταξη των διδακτικών χώρων ώστε να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε αυτό το σχολείο. Παρά τις προσπάθειές τους, όμως, η κτιριακή υποδομή είναι ανεπαρκής για να μπορούν να επιτελέσουν το έργο τους αποτελεσματικά. Στις 2 Ιουλίου 2014 ανακοινώθηκε η απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ για την ίδρυση Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου στο Ρέθυμνο με πενταετή διάρκεια φοίτησης και πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει τρεις ομάδες προσανατολισμού: α) Ομάδα Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας, β) Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών και γ) Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας Τροφίμων και Διατροφής. Ο στόχος της ίδρυσής του ήταν να καλυφθεί ένα σημαντικό κενό στην Ειδική Αγωγή και να αποσυμφορηθούν τα ΕΕΕΕΚ αφού οι μαθητές που μπορούν να προσαρμοστούν πιο εύκολα θα φοιτήσουν στο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο. Όμως, μέχρι σήμερα δεν έχει δημοσιευθεί σε ΦΕΚ η ίδρυσή του ούτε έχει βρεθεί το κατάλληλο κτίριο για τη στέγασή του και έτσι η έναρξη της λειτουργίας του έχει αναβληθεί.

Τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών ΚΕΔΔΥ των Διευθύνσεων Ειδικής Αγωγής από την ίδρυσή τους με το Ν.2817/2000 έχουν σαν έργο την αξιολόγηση, διάγνωση και υποστήριξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρίες και αποτελούν τα μόνα Κέντρα (Δημοσίου) που εξουσιοδοτούνται για τις αντίστοιχες γνωματεύσεις. Το ΚΕΔΔΥ Ρεθύμνου έχει την ευθύνη του μαθητικού πληθυσμού των σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που υπερβαίνει τους 13.500 μαθητές. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα είναι η υποστελέχωσή του που έχει ως συνέπεια τη διόγκωση της λίστας αναμονής των μαθητών που έχουν παραπεμφθεί για διάγνωση. Συγκεκριμένα, εκκρεμούν συνολικά 212 αιτήσεις αξιολόγησης για μαθητές της Πρωτοβάθμιας και 104 αιτήσεις για μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΚΕΔΔΥ απαιτείται η άμεση στελέχωσή του με 2 Ψυχολόγους (σήμερα υπάρχει μια αναπληρωτρια Ψυχολόγος μέσω ΕΣΠΑ), με 1 Κοινωνικό Λειτουργό (σήμερα υπάρχει μόνο μία) και με 1 Παιδοψυχίατρο. Σημαντικό μέρος των αναγκών της Ειδικής Εκπαίδευσης καλύπτεται ως σήμερα από τους

δυο παιδοψυχιάτρους που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στη Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης Ρεθύμνου. Όμως, σύμφωνα με την πρόσφατη εξαγγελία της Υφυπουργού Υγείας κ. Κατερίνας Παπακώστα, το εν λόγω πρόγραμμα θα λήξει στα τέλη της φετινής χρονιάς χωρίς να έχει διασφαλιστεί η συνέχεια των υπηρεσιών της παιδοψυχιατρικής φροντίδας που προσέφερε μέχρι σήμερα η μονάδα αυτή. Συνεπώς, η επερχόμενη έλλειψη παιδοψυχιάτρου στο νομό Ρεθύμνου θα προκαλέσει μεγάλη οικονομική και ψυχική επιβάρυνση στις οικογένειες οι οποίες θα υποχρεωθούν να μεταβαίνουν σε Χανιά και Ηράκλειο για να λάβουν ιατροπαιδαγωγικές γνωμάτευσεις. Είναι απαραίτητη, ως εκ τούτου, η τοποθέτηση ενός παιδοψυχιάτρου στο ΚΕΔΔΥ Ρεθύμνου για να καλυφθεί το οργανικό κενό που υπάρχει.

Έντονος προβληματισμός επικρατεί στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς του Ρεθύμνου και για την ολιγωρία του Υπουργείου στην τοποθέτηση δασκάλων Ειδικής Εκπαίδευσης στα σχολεία για την παράλληλη στήριξη των μαθητών με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, στα Νηπιαγωγεία του Νομού έχουν τοποθετηθεί μέχρι τώρα 10 εκπαιδευτικοί για παράλληλη στήριξη ενώ χρειάζονται 17 σύμφωνα με τις γνωματεύσεις του ΚΕΔΔΥ, στα Δημοτικά σχολεία έχουν τοποθετηθεί 39 εκπαιδευτικοί ενώ απαιτούνται 110 και στα Γυμνάσια έχουν τοποθετηθεί 11 εκπαιδευτικοί ενώ χρειάζονται 29. Αυτή η υποβάθμιση του θεσμού της παράλληλης στήριξης επιβαρύνει περαιτέρω τις οικογένειες των μαθητών καθώς είναι κοινή διαπίστωση ότι η παράλληλη στήριξη πρέπει να διασφαλίζεται από την αρχή του σχολικού έτους για να είναι αποτελεσματική. Συνεπώς υπάρχει ο κίνδυνος μετακύλισης της ευθύνης για την παροχή της παράλληλης στήριξης από την Πολιτεία στην οικογένεια του εκάστοτε μαθητή.

Όσον αφορά την ημερήσια φροντίδα σε ενήλικα άτομα με νοητική υστέρηση και ελαφρές αναπηρίες ο μοναδικός φορέας στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης είναι ο Σύλλογος «Αγάπη». Η Μονάδα Ημερήσιας Περιθαλψης, Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης ΑμεΑ του Συλλόγου «Αγάπη» έχει φέτος 23 εκπαιδευόμενους και, από την ίδρυσή της το 1989 μέχρι σήμερα, έχει προσφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής αλλά και στην επαγγελματική κατάρτιση και κοινωνική ενσωμάτωση των εκάστοτε εκπαιδευομένων. Ο Σύλλογος «Αγάπη» είναι Ν.Π.Ι.Δ., ειδικώς αναγνωρισμένο ως φιλανθρωπικό σωματείο και ενταγμένο στο Ειδικό Μητρώο Εθελοντικών μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Έχει πιστοποιηθεί ως φορέας παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Τα έσοδα του Συλλόγου προέρχονται από δωρεές και χορηγίες, από επιδοτούμενα προγράμματα τύπου ΕΣΠΑ αλλά και από διάφορες εκδηλώσεις. Συνεπώς, ο Σύλλογος «Αγάπη» με το εξαιρετικό έργο του και την προσφορά των μελών του καλύπτει την απουσία ανάλογης κρατικής δομής για τη μέριμνα των ενήλικων ατόμων με νοητική στέρηση και ελαφρές αναπηρίες.

Επειδή:

- Η ίδρυση και λειτουργία Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου αποτελεί πάγιο αίτημα του σωματείου ατόμων με αναπηρία στο Ρέθυμνο αφού, εκτός των άλλων, οι μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσελκύονται ιδιαίτερα από τα σχολεία της επαγγελματικής εκπαίδευσης γιατί η απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων λειτουργεί θεραπευτικά σε αυτούς αλλά και συντελεί θετικά στην προοπτική της απασχόλησής τους.
- Ο νόμος ορίζει ότι τα ΚΕΔΔΥ υποχρεούνται να γνωματεύουν εντός αποκλειστικής προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης. Όμως, οι μεγάλες λίστες αναμονής πλήπτουν ευθέως το κύρος του θεσμού των ΚΕΔΔΥ ενώ η υποστελέχωσή τους, κατά κύριο λόγο, αλλά και η προσωρινότητα του προσωπικού (αφού κάθε χρόνο αλλάζει τμήμα του προσωπικού τους) είναι ανασταλτικοί παράγοντες στην εύρυθμη λειτουργία τους.
- Η παράλληλη στήριξη είναι απαραίτητη από την αρχή του σχολικού έτους και, όπου αυτό είναι εφικτό, πρέπει να επιδιώκεται η συνέχισή της το επόμενο έτος από τον ίδιο εκπαιδευτικό, ώστε να αποφεύγεται η εναλλαγή προσώπων με όλα τα συνακόλουθα προβλήματα προσαρμογής των

ενδιαφερόμενων μαθητών. Η παράλληλη στήριξη δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αντίστοιχο της φοίτησης σε τμήμα ένταξης αφού είναι διαφορετικές οι ανάγκες που καλείται να καλύψει ο καθένας από τους θεσμούς αυτούς.

- Η συνεχιζόμενη υποβάθμιση και απαξίωση των δομών της Ειδικής Εκπαίδευσης οδηγεί αναπόφευκτα στην ιδιωτικοποίηση των υποστηρικτικών αυτών δομών που είναι τόσο απαραίτητες για τα παιδιά και μεταβιβάζει τα βάρη στους ίδιους τους γονείς. Τα αποτελέσματα των περικοπών στην Ειδική Εκπαίδευση έχουν άμεση συνέπεια στην εκπαίδευση των μαθητών και συνολικά στη ζωή τους.
- Η μέριμνα για τα ενήλικα άτομα με νοητική υστέρηση και ελαφρές αναπηρίες αποτελεί μια λειτουργία που θα έπρεπε να διασφαλίζει μέσα από οργανωμένες υπηρεσίες το Κοινωνικό Κράτος το οποίο, όμως, τα τελευταία μνημονιακά χρόνια είναι απολύτως υποβαθμισμένο και ανεπαρκές για να καλύψει τις εκρηκτικές κοινωνικές ανάγκες.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς προτίθεται να δράσει το Υπουργείο για τη βελτίωση της κτιριακής υποδομής των ΕΕΕΕΚ Ρεθύμνου καθώς και για την επίσπευση της λειτουργίας του Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου ώστε η εξαγγελία της ίδρυσής του να μη μείνει «στα χαρτιά»;
2. Σε ποιες άμεσες ενέργειες θα προβεί το Υ.ΠΑΙ.Θ προκειμένου να στελεχωθεί το ΚΕΔΔΥ Ρεθύμνου με το απαραίτητο επιστημονικό και εκπαιδευτικό προσωπικό για την κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών των μαθητών του νομού Ρεθύμνου και τον τερματισμό της αδικαιολόγητης ταλαιπωρίας που υφίστανται οι μαθητές κι οι οικογένειές τους ;
3. Ποια άμεσα μέτρα θα λάβει το Υ.ΠΑΙ.Θ για την πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών ώστε να δώσει επιπέλους λύση στο ζήτημα της παράλληλης στήριξης καλύπτοντας όλες ανεξαιρέτως τις ανάγκες των μαθητών που έχουν διαπιστωθεί από τους αρμόδιους διαγνωστικούς φορείς (ΚΕΔΔΥ);
4. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου για την αντιμετώπιση των αναγκών περίθαλψης, εκπαίδευσης και κατάρτισης των ΑμεΑ στο Ρέθυμνο; Υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα δημιουργίας Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου στο Ρέθυμνο το οποίο αποτελεί καθολικό αίτημα των φορέων και της κοινωνίας του Ρεθύμνου;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ανδρέας Ξανθός

Τάσος Κουράκης

Τζένη Βαμβακά

Γιάννης Αμανατίδης

Θεανώ Φωτίου

Γιώργος Πάντζας